

uman•tera

Slovenska fundacija
za trajnostni
razvoj

Resljeva 20, p.p. 4440, 1001 Ljubljana
Tel: 01 439 71 00, Faks: 01 439 71 05,
www.umanotera.org

Projekt finančno podpirata:
Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
ter organizacija World Wide Fund.

Kupuj bolje!

V mnogih izdelkih
te znajo presenetiti
sintetične kemikalije,
ki skozi kožo, s hrano
ali z vdihavanjem
pridejo v telo. In se
tam kopičijo in ti
lahko škodujejo.
Možna tveganja
so znana, zato jih
upoštevaj, ker jih
proizvajalci namesto
tebe ne bodo.

Beri droben tisk!

- > **Šamponi, šminke, mehke igrače iz PVC plastike, folije za zavijanje živil, osveževalci prostorov, potiskane majice, športni copati.**

Ftalati lahko motijo delovanje žlez z notranjim izločanjem, povzročijo reproduktivne motnje pri dečkih, prezgodnja rojstva in zmanjšano kakovost spermijev.

- > **Teflonske ponve**

Perfluorooktanojska kislina lahko povzroči motnje v delovanju hipofize, lahko moti razvoj zarodka, lahko oslabi imunski sistem, povezujejo pa jo tudi z rakom na merhurju pri delavcih, ki jo proizvajajo.

- > **Pločevinke (notranje obloge), prozorne polikarbonatne stekleničke za dojenčke.**

Bisfenol A lahko moti delovanje žlez z notranjim izločanjem. Pri podganah, ribah in ptičih lahko povzroči motnje pri delovanju razmnoževalnih organov.

- > **Osvežilci prostorov, parfumi.**

Umetni mošusi lahko motijo delovanje žlez z notranjim izločanjem. Uporaba naravnega mošusa ni veliko boljša alternativa, saj ga pridobijo iz mošusovih jelenov.

- > **Preproge in oblazinjeno pohištvo, televizijski sprejemniki, mobilni telefoni, osebni računalniki.**

Bromirani zaviralci gorenja lahko motijo delovanje žlez z notranjim izločanjem, lahko prizadanejo jetra, kožo in hipofizo, so med možnimi povzročitelji raka.

- > **Športni copati, pena za britje, preproge, posteljnina, jogiji/vzmetnice.**

Organokositrne snovi lahko motijo delovanje žlez z notranjim izločanjem in škodujejo imunskemu sistemu.

Kupuj manj!

Ko nekaj res rabiš, kupuj izdelke s čim manj snovmi, ki lahko škodujejo tebi ali naravi. Z izbiro v trgovini lahko izboljšaš svoje zdravje in živiš bolje. Manj kupuješ, več imaš.

- > Upoštevaj, da ima večina umetnih in nevarnih snovi naravno in neškodljivo alternativo.
- > Spoznaj, da ti izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi v bistvu ni treba uporabljati.
- > Izbiraj, in tako jasno povej, kakšne izdelke hočeš.
- > Išči živila z oznako „ekološko pridelana“ ali z oznako EU „okolju prijazno“.
- > Kupuj sveže, izogibaj se konzervam.
- > Odpovej se kemičnim čistilnicam, kupuj oblačila, ki jih lahko operesh doma.

- > Odpiraj okna, opuščaj svežilce prostora.
- > Uporablaj čistila, ki so ekološko bolj sprejemljiva.
- > Izbiraj mila, šampone, in kozmetiko brez umetnih dišav.
- > Odpovej se parfumu.
- > Ignoriraj izdelke iz PVC plastike (oznaka PC3).
- > Kuhaj v posodah brez teflona.
- > Uporablaj stekleničke za otroke, ki niso iz polikarbonatov (oznaka PC7).
- > Kupuj preproge iz naravnih materialov, kot so volna, juta ali ratan.
- > Vplivaj na zakonodajo:
na www.umanotera.org/reach.htm
podpiši peticijo slovenskim politikom.
Zahtevaj, da v razpravi o novi zakonodaji za ravnanje s kemikalijami (REACH) glasujejo tako, da bo dovolj stroga do industrije.
Tako se bo zmanjšala prisotnost kemikalij v tibi in tvojem okolju.

manj!